

R O M Â N I A

**CURTEA DE APEL ALBA IULIA
SECTIA I CIVILA**

DECIZIA CIVILĂ Nr. 673/2022

Ședința publică de la 23 Martie 2022

Completul compus din:

Președinte Mirela Cătălina Pop

Judecător Adriana Grozav

Grefier Camelia Cosma

Pe rol fiind soluționarea apelurilor declarate de către reclamantul Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara în numele membrului de sindicat Botea Oana Raluca și de pârâțul Liceul Tehnologic Agricol Alexandru Borza împotriva sentinței civile nr. 1361/2021 pronunțată de Tribunalul Hunedoara în dosar nr. 1171/97/2021, având ca obiect drepturi bănești.

La apelul nominal făcut în ședința publică se constată lipsa părților.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier care învederează că apelurile sunt motivate și scutite de taxă de timbru; apelantul reclamant a depus la dosar concluzii scrise și practică judiciară; intimații nu au depus întâmpinare; s-a solicitat judecarea cauzei în lipsă.

Curtea constată că părțile legal citate nu s-au prezentat însă au solicitat judecarea cauzei în lipsă, și, față de actele și lucrările dosarului, lasă cauza în pronunțare.

**CURTEA DE APEL
Asupra apelului de față ;**

Prin acțiunea în conflict individual de muncă înregistrată pe rolul Tribunalului Hunedoara la data de 12.05.2021 sub nr.1171/97/2021, Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara, în numele și pentru membrul de sindicat, reclamanta Botea Oana Raluca, a chemat în judecată pe pârâțul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu, solicitând instanței ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună obligarea acesteia la acordarea indemnizației de vacanță sub forma de vouchere de vacanță în cuantum de 1450 lei, aferente anului 2019. Nu s-au solicitat cheltuieli de judecată.

Prin sentința civilă nr. 1361/2021 pronunțată de Tribunalul Hunedoara a fost admisă în parte acțiunea în conflict individual de muncă formulată de către Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara, în numele și pentru membrul de sindicat, reclamanta Botea Oana Raluca, în contradictoriu cu pârâțul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” și în consecință:

A fost obligat pârâțul la acordarea către reclamant a indemnizației de vacanță sub formă de vouchere de vacanță, aferente anului 2019, proporțional cu timpul lucrat în cadrul unității pârâte.

A fost respinsă în rest acțiunea ca neîntemeiată.

Nu au fost acordate cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această sentință, tribunalul a reținut următoarele:

În fapt, reclamanta este încadrată la unitatea de învățământ pârâtă pe postul de profesor din data de 1.09.2019, astfel cum rezultă din adeverința nr.745/02.03.2021 emisă de această (f.6).

Din aceeași adeverință rezultă că reclamanta nu a beneficiat de acordarea voucherelor de vacanță aferente anului 2019, deși a solicitat acest lucru.

Prin prezenta acțiune se pretinde acordarea integrală a indemnizației de vacanță în cuantum de 1450 lei aferentă anului 2019, sub forma voucherului de vacanță.

Instanța a constatat că acțiunea este întemeiată doar în parte și a fost admisă în aceste limite pentru considerentele ce urmează.

Într-adevăr, art.1 alin.1-2 din O.U.G. nr. 8/2009 privind acordarea voucherelor de vacanță „ (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, pentru recuperarea și întreținerea capacității de muncă a personalului salarial, angajatorii care încadrează personal prin încheierea unui contract individual de muncă pot acorda, în condițiile legii, bonuri de valoare, denumite în continuare vouchere de vacanță. (2) Instituțiile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, acordă, anual, în perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2021, vouchere de vacanță în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat”, iar potrivit alin. (2^s) „În cazul instituțiilor și autorităților publice centrale și locale, modalitatea de acordare a indemnizațiilor de vacanță se stabilește prin hotărâre a Guvernului, fără a se diminua cuantumul anual acordat salariaților din administrația publică centrală și locală pentru vouchere de vacanță sau echivalent”.

În aplicarea OUG nr.8/2009 aprobată cu modificări prin Legea nr.94/2014, s-a emis HG nr.215 din 4 martie 2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, iar din art.3 alin.2 rezultă că în cazul salariaților din instituțiile și autoritățile publice, prevăzute de art.1 alin. (2) din ordonanța de urgență, se acordă o singură indemnizație de vacanță, sub formă de vouchere, în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație.

Unitatea de învățământ pârâtă este una dintre instituțiile prevăzute de art.1 alin.(2) din ordonanța de urgență (respectiv, instituțiile și autoritățile publice, astfel cum sunt definite la art.2 alin.(1) pct.0 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art.2 alin.(1) pct.39 din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare).

Potrivit art.12 alin.2 din Normele metodologice, cuantumul acordat salariaților, alții decât cei prevăzuți la art. 3 alin. (2), sub forma voucherelor de vacanță se stabilește, în condițiile legii, de către angajatori proporțional cu perioada de exercitare a raportului de serviciu sau durata contractului de muncă, într-un an calendaristic.

Prin Ordinul ministrului educației naționale nr.3956/2019 privind stabilirea modalității de acordare a voucherelor de vacanță pentru unitățile/instituțiile de învățământ de stat, Ministerul Educației Naționale și alte unități/instituții din subordinea/coordonarea acestuia, care, la art. 1 alin. (2) și (3) prevede că „(1) Prezentul ordin stabilește modalitatea de acordare a voucherelor de vacanță, în anul 2019, în unitățile/instituțiile de învățământ de stat, Ministerul Educației Naționale și alte unități/instituții din subordinea/coordonarea acestuia, denumite în continuare unități/instituții. (2) În anul 2019 se acordă o singură indemnizație de vacanță sub formă de vouchere de vacanță, în cuantum de 1.450 lei/salariat, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație, indiferent de durata contractului individual de muncă/raportului de serviciu și/sau timpul de muncă. (3) Beneficiază de acordarea

voucherelor de vacanță personalul încadrat în unități/instituții care a desfășurat activitate în anul 2019, indiferent de durata acesteia, inclusiv personalul pensionat/detașat sau aflat în situațiile prevăzute la art. 145 alin. (4) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Din prevederile legale mai sus menționate rezultă că acordarea voucherelor de vacanță reprezintă un drept al angajaților în sensul art.40 alin.2 lit. c Codul Muncii invocat și în acțiune, iar nu o simplă vocație.

Cu toate acestea, din interpretarea coroborată a dispozițiilor anterior citate, rezultă că intenția legiuitorului a fost de a acorda salariaților o indemnizație de vacanță anuală în cuantum de 1450 lei, sub formă de vouchere, *proporțional cu activitatea în muncă efectiv prestată în timpul anului, deci nu integral, indiferent de perioada în care s-a prestat muncă.*

Prin urmare, nu se confirmă susținerile reclamantei în sensul că voucherele de vacanță s-ar acorda în cuantum integral indiferent de durata activității în muncă (o zi, o săptămână sau întregul an), cu atât mai mult cu cât acest drept suplimentar de natură salarială *se acordă pentru recuperarea și întreținerea capacității de muncă a personalului salarial.*

În cazul în care legiuitorul ar fi intenționat să acorde integral indemnizația de vacanță în discuție indiferent de durata activității în muncă efectiv prestate de salariat în decursul anului calendaristic, ar fi putut să prevadă această împrejurare expres, însă din nici un articol al OUG nr.8/2009, ori al Normelor de aplicare și nici din cuprinsul Ordinului MEC nr.4635/2020 nu rezultă o asemenea posibilitate, nefiind niciunde prevăzut caracterul indivizibil al acestui drept de natură salarială.

Dimpotrivă, potrivit art.14 din Normele metodologice „La sfârșitul perioadei de valabilitate, la data stabilită de angajator sau la data încetării raporturilor de muncă, beneficiarul are obligația să restituie angajatorului voucherele de vacanță pe suport hârtie acordate pentru anul în curs și neutilizate ori necuvenite, potrivit prevederilor legale”.

Totodată, potrivit art.1 alin.(4) din acest Ordin, *„în cazul salariatului al cărui contract individual de muncă/raport de serviciu, la data acordării voucherelor de vacanță, este suspendat sau a încetat în cursul anului 2020, acesta poate beneficia de vouchere de vacanță numai dacă, în termen de maximum 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului ordin, depune la unitate/instituție o cerere în acest sens, precum și dovada achitării impozitului aferent prin virament bancar în contul unității/instituției”.*

În fine, potrivit art.4 alin.5 din MEC nr.4635/2020 *„la sfârșitul perioadei de valabilitate a suportului electronic pe care au fost alimentate voucherele de vacanță sau la data încetării raporturilor de muncă, beneficiarul are obligația de a restitui angajatorului suportul electronic, iar acesta, la rândul lui, va restitui suportul electronic unității emitente. În cazul în care beneficiarul a utilizat în totalitate sau în parte voucherele de vacanță alimentate electronic, iar ulterior intervine o cauză de restituire, acesta va restitui angajatorului contravaloarea voucherelor de vacanță necuvenite, în termen de 30 de zile de la producerea cauzei care determină restituirea”.*

În pofida celor susținute de reclamanta, art.1 alin.3 din Ordinul nr.4635/2020 nu permite acordarea integrală a indemnizației pentru personalul care a desfășurat activitate în anul 2020, *indiferent de durata acesteia, ci vizează valorificarea dreptului prevăzut de lege chiar și pentru salariații care au prestat activitate în muncă cu fracțiuni de normă, ori doar o anumită perioadă a anului; interpretarea reclamantei este extensivă și contrară dispozițiilor OUG nr.8/2009 aprobată cu modificări prin Legea nr.94/2014, dar și a HG nr.215 din 4 martie 2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță.*

Raționamentul reclamantei ignoră prevederile art.78 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative *”ordinele, instrucțiunile și*

alte asemenea acte trebuie să se limiteze strict la cadrul stabilit de actele pe baza și în executarea cărora au fost emise și nu pot conține soluții care să contravină prevederilor acestora”.

Așadar, se impune respingerea în rest a acțiunii, respectiv pretențiile vizând acordarea indemnizației de vacanță aferente anului 2019 și pentru perioada în care reclamanta nu a desfășurat activitate în muncă la pârât, *având în vedere că data încadrării în muncă este 1.09.2019.*

Pe cale de consecință, în temeiul dispozițiilor legale citate, instanța a admis în parte acțiunea reclamantului și a obligat pârâtul la acordarea indemnizației de vacanță sub formă de vouchere de vacanță, aferente anului 2019, proporțional cu timpul lucrat în cadrul unității pârâte, fiind respinsă în rest, ca neîntemeiată.

Nu s-au solicitat cheltuieli de judecată.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara, în numele membrului de sindicat Botea Oana Raluca, și pârâtul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza”.

Reclamantul Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara, în numele membrului de sindicat Botea Oana Raluca, a solicitat admiterea apelului și schimbarea în parte a sentinței și, pe fond, să se admită acțiunea astfel cum a fost formulată.

Apelantul susține că instanța de fond a dat o interpretare total eronată dispozițiilor legale aplicabile în speța dedusă judecății.

Acordarea voucherelor de vacanță a fost instituită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 94/2014, cu modificările și completările ulterioare, iar în aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 8/2009 a fost emisă Hotărârea Guvernului nr. 215/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, cu modificările și completările ulterioare

În temeiul art. 1 alin. (2), (2⁴) și (3) din O.U.G. nr. 8/2009, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 215/2009 și ale art. 36 alin. (1) din O.U.G. nr. 114/2018, au fost emise trei ordine de ministru privind stabilirea modalității de acordare a voucherelor de vacanță pentru unitățile de învățământ de stat, respectiv Ordinul ministrului educației naționale nr. 3560/2018, Ordinul ministrului educației naționale nr. 3956/2019, Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4635/2020, potrivit cărora „... se acordă vouchere de vacanță, în cuantum de 1.450 lei/salariaț, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație, indiferent de durata contractului individual de muncă/raportului de serviciu și/sau timpul de muncă”.

Or, din interpretarea logică și gramaticală a textelor legale invocate rezultă fără putință de tăgadă că voucherele de vacanță se acordă personalului care a desfășurat activitate în anul 2019, indiferent de durata acesteia (deci, indiferent că s-a aflat în activitate o zi, o săptămână, o lună sau întregul an, salariatul are dreptul de a primi voucherele de vacanță).

Pentru a motiva soluția de respingere în parte a cererii, instanța apelează la dispozițiile art. 12 al. 2 din Normele metodologice la OUG nr. 8/2009, care prevăd că: „Cuantumul acordat salariaților, alții decât cei prevăzuți la art. 3 alin. (2) sub forma voucherelor de vacanță se stabilește, în condițiile legii, de către angajatori proporțional cu perioada de exercitare a raportului de serviciu sau durata contractului de muncă, într-un an calendaristic”.

Însă, această dispoziție legală nu este aplicabilă și salariaților din unitățile de învățământ preuniversitar, deoarece acestea se încadrează în categoria instituțiilor aflate în subordinea Ministerului Educației, fiind finanțate din bugetul de stat prin bugetul acestui minister, conform prevederilor art. 2 pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, coroborate cu prevederile art. 104 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale.

În altă ordine de idei, subliniază faptul că art. 12 alin. 2 din Norme, citat mai sus, se referă la alți salariați decât cei angajați ai instituțiilor publice.

Legiuitorul a ales, așadar, să acorde angajaților din instituții publice, vouchere fără limitare în funcție de perioada de timp lucrată, pe când în cazul celorlalți angajați, care nu funcționează în instituții publice, doar proporțional cu timpul lucrat.

În aceste condiții, subliniază faptul că suntem în prezența a două situații distincte, generate de două categorii diferite de angajați și nu a două texte legale care vizează aceeași stare de lucruri și care se completează - astfel că, coroborarea pe care o face instanța de fond este una greșită din punct de vedere al interpretării logice a legii.

Doar dacă art. 12 alin. 2 din Normele metodologice nu ar fi conținut sintagma „alții decât...”, ar fi putut, eventual, să fie de acord cu instanța de fond.

Chiar și atunci, însă, s-ar fi pus problema — în contextul art. 77 și 78 din Legea nr. 24/2000 — dacă Normele metodologice, adoptate prin HG, pot să adauge la o ordonanță a Guvernului și să creeze o excepție de la aceasta — aspect care ar fi fost de neacceptat.

În egală măsură, apreciază că instanța de fond a greșit și sub alte câteva aspecte.

Astfel, instanța arată că un argument în sensul respingerii în parte a acțiunii, este reprezentat de art. 14 din Normele metodologice, care arată că, în cazul în care angajatul a primit în mod nemeritat voucherele de vacanță, trebuie să le restituie. Acest text de lege, însă, nu are legătură cu situația dedusă judecății, ci are în vedere acele cazuri în care un angajat, dintr-o eroare, a primit, spre exemplu, vouchere de vacanță într-un quantum mai mare decât suma de 1.450 lei sau dacă, acele vouchere și-au pierdut valabilitatea.

De asemenea, art. 1 al. 4 din Ordinul nr. 4635/2020 are în vedere situații aparte, respectiv, angajați care, la data acordării voucherelor în unitate, au avut contractul de muncă suspendat ori încetat, cazuri în care angajatul trebuie să depună o cerere la angajator pentru a beneficia de acestea. Nici o legătură, însă, cu speța dedusă judecății.

În sfârșit, mai invocă instanța textul art. 4 al. 5 din Ordin, care prevede, pe scurt, că angajatul trebuie să restituie suportul electronic la data încetării raportului de muncă sau la data pierderii valabilității ori dacă a intervenit o cauză de restituire. Nici acest text legal nu este incident în cauza de față.

Cu privire la încadrarea unităților școlare în noțiunea de „instituții publice”, menționează că, administrarea generală și conducerea sistemului de învățământ este asigurată la nivel național de către Ministerul Educației. Învățământul preuniversitar de stat face parte din serviciile publice descentralizate și este subordonat Ministerului Educației prin inspectoratele școlare județene. Acestea asigură la nivel local respectarea legislației și evaluarea sistemului și procesului educațional, precum și implementarea politicii educaționale stabilite de Ministerul Educației. Managementul resurselor umane în învățământul preuniversitar este responsabilitatea Ministerului Educației și se realizează la nivel local prin inspectoratele școlare județene. Metodologia privind mișcarea cadrelor didactice este stabilită anual prin Ordin Ministerial, în limitele legii, iar Ministerul Educației Naționale coordonează întreaga activitate privind mișcarea personalului didactic prin inspectoratele școlare județene. Și, în sfârșit, unitățile școlare se află în subordinea inspectoratelor școlare - prin controlul, monitorizarea și evaluarea exercitate de acestea (art. 95 lit. c din legea nr. 1/2011) și sunt finanțate din fonduri publice, prin bugetul Ministerului Educației (art. 104 alin. 2 din Legea nr. 1/2011).

În opinia apelantului, neacordarea voucherelor de vacanță este vădit nelegală, din moment ce legiuitorul a instituit dreptul de a beneficia în integralitate de vouchere de vacanță și pentru salariații care s-au aflat doar o parte din an în activitate. Și totuși, membrul de sindicat reprezentat în prezenta cauză nu a beneficiat de acordarea drepturilor convenite.

Nu trebuie ignorat nici principiul constituțional consacrat la art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

În considerarea acestui principiu, pentru eliminarea oricăror tendințe de reglementare a unor drepturi pur formale, acordarea în integralitate a indemnizației de vacanță sub forma voucherelor de vacanță solicitate se impune, prin prisma celor invocate anterior, pentru ca dreptul personalului, reglementat de lege, să nu devină doar o obligație lipsită de conținut.

Totodată, apreciază că prin neacordarea acestui drept membrului de sindicat reprezentat în prezenta cauză, se încalcă valori protejate de întregul sistem de drept și impuse cu putere de principiu în dezvoltarea istorică a dreptului național și universal, prin norme ce se regăsesc în dreptul pozitiv — ne referim la principiul egalității în fața legii și nediscriminării, consfințit de art. 16 din Constituție, art. 5 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 și art. 14 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale - în condițiile în care salariații nu au beneficiat de acordarea voucherelor de vacanță, în timp ce majoritatea salariaților din unitatea de învățământ au beneficiat de acest drept.

În drept, își întemeiază apelul pe următoarele prevederi legale: art. 466 alin. (1), art. 468, art. 470 și 471 din Codul de procedură civilă; art. 40 alin. (2) lit. c), art. 268 alin. (1) lit. c) și art. 278 alin. (1) din Codul Muncii; art. 28 și art. 208-211 din Legea dialogului social nr. 62/2011; art. 1 alin. (2), (2⁴) și (3) din O.U.G. nr. 8/2009; art. 36 alin. (1) din O.U.G. nr. 114/2018; art. 1 din O. M.E.N. nr. 3560/2018, art. 1 din O.M.E.N. nr. 3956/2019, art. 1 din O. M.E.C. nr. 4635/2020.

Pârâtul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” a solicitat admiterea apelului, anularea sentinței atacate și, rejudecând, respingerea acțiunii ca neîntemeiată și nefondată.

În expunerea de motive, pârâtul a arătat, în esență, că reclamanta intimata Botea Oana Raluca a fost angajata a instituției în perioada 01.09.2019 - 31.08.2020.

La data de 22.10.2019 aceasta a solicitat instituției pârâte acordarea voucherelor de vacanță în cuantum de 1.450 lei aferente anului 2019. Cu toate că solicitarea reclamantei intime a fost aprobată de conducerea instituției de la acea data, acordarea indemnizației de vacanță nu a fost acordată reclamantei intime din lipsa resurselor financiare de la acel moment pentru acordarea tichetelor de vacanță.

Precizează că, pentru acordarea voucherelor de vacanță salariaților instituției, sumele sunt alocate de Inspectoratul Școlar, respectiv Ministerul Educației, în baza cererilor salariaților instituției. Apelanta centralizează cererile și solicita Inspectoratului Școlar fondurile necesare în funcție de numărul salariaților de la acel moment.

Pentru anul 2019 aceste resurse financiare au fost alocate de instituțiile mai sus precizate și acordate salariaților instituției anterior angajării reclamantei intime, aceasta nefiind cuprinsă în centralizatorul instituției, întrucât nu are angajată la momentul solicitării fondurilor și acordării acestor drepturi salariaților instituției.

Arată că, în prezent, nu au fost alocate fonduri bugetare pentru plata drepturilor solicitate de reclamanta intimată.

Cu toate art. 1 alin. (3) din OMEC nr. 3956/2019 prevede expres că voucherele de vacanță se acorda personalului care a desfășurat activitate în anul 2019 indiferent de durata acesteia, deci indiferent că s-a aflat în activitate o zi, o săptămână, o luna sau întregul an, salariatul are dreptul de a primi voucherele de vacanță, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că acordarea dreptului este condiționată de legiuitor de existența resurselor financiare și de alocarea acestora anual, astfel cum rezultă din prevederile art. 1 alin. 3 din OUG nr.8/2009.

Dreptul la a primi tichetele de vacanță nu are caracter absolut, fiind limitată acordarea prin însăși norma de reglementare, exprimarea legiuitorului, imperativă de altfel („...se acordă în limitele sumelor” - s.n.), fiind fără echivoc. Lipsa alocărilor financiare care să stea la baza acordării tichetelor de vacanță, reprezintă o condiție pur potestativă impusă de legiuitor

dreptului prevăzut în favoarea angajaților care, în caz de neîndeplinire a elementului condițional (inexistența resurselor financiare necesare) înlătură obligația angajatorului de acordare a tichetelor de vacanță.

Pe de alta parte, prevederea de a se acorda tichete de vacanță este o vocație a angajatorului și nicidecum o obligație a acestuia, dreptul putând fi acordat numai dacă sunt întrunite condițiile legale.

Pe cale de consecință, raportat la prevederile art. 1 alin. 3 din OUG nr. 8/2009, atât timp cât apelantei nu i-au fost alocate resurse financiare pentru acordarea tichetelor de vacanță reclamantei intimată, rezultă că, în situația membrului de sindicat reprezentat în cauză, nu au fost îndeplinite condițiile legale pentru acordarea tichetelor de vacanță aferente anului 2019 proporțional cu timpul lucrat în cadrul instituției, neîndeplinirea condițiilor legale pentru acordare afectând astfel posibilitatea de acordare a tichetelor de vacanță cuvenite reclamantei intimată.

Invocă Deciziile nr. 108/14.02.2006, nr. 1250/07.10.2010, nr. 838/27.05.2008 ale Curții Constituționale și arată că nu se poate institui norma juridică prin care să oblige instituția la plata către reclamanta intimată a voucherelor de vacanță în situația în care condițiile prevăzute de dispozițiile legale nu sunt îndeplinite.

De asemenea, arată că instanța de fond a pronunțat o hotărâre neîntemeiată și prin prisma faptului că prin cererea de chemare în judecată reclamanta intimată nu a solicitat și obligarea Inspectoratului Școlar să aloce fondurile necesare pentru plata acestor drepturi, precum și obligarea Ministerului Educației să asigure Inspectoratului Școlar sumele necesare acordării acestor drepturi. Or, pârâta este ordonator terțiar de credite și atât timp cât nu are alocate resurse financiare de către ordonatorul principal de credite pentru acordarea drepturilor cerute de reclamanta intimată nu poate efectua plata acestor drepturi.

Prin urmare, atât timp cât nu există și obligativitatea Ministerului Educației, respectiv a Inspectoratului școlar de a asigura, respectiv de a aloca fondurile necesare pentru plata drepturilor reclamantei intimată, obligarea pârâtei prin Sentința civilă nr. 1361/2021 la plata către reclamanta a voucherelor de vacanță aferente anului 2019 este nefondată, întrucât angajarea oricăror cheltuieli suplimentare cu aceasta destinație reprezintă o încălcare a bugetului instituției.

Invocă deciziile nr. 108 din 14 februarie 2006, nr. 693 din 17 octombrie 2006, nr. 728 din 24 octombrie 2006 și nr. 1.601 din 9 decembrie 2010 ale Curții Constituționale și arată că tichetele/voucherele de vacanță constituie drepturi cu caracter salarial suplimentare, iar nu drepturi fundamentale ale căror exercițiu ar putea fi restrâns numai în condițiile prevăzute de Constituție, conform Deciziei nr. 74/02.02.2006, iar din acest punct de vedere, legiuitorul poate să stabilească atât cuantumul drepturilor salariale, mai ales a celor suplimentare, prime, premii, sporuri, cât și modalitatea de plată a acestora sau de majorare.

În drept, art. 480 alin. 2 Cod proc. civ. și textele de lege invocate în apel.

CURTEA, verificând, potrivit art. 479 din Codul de procedură civilă, în limitele cererilor de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță, reține următoarele:

Apelul declarat de reclamantă este fondat.

Voucherele de vacanță sunt reglementate prin OUG nr. 8/2009, iar în aplicarea acestui act normativ a fost emisă HG nr. 215/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind acordarea voucherelor de vacanță, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 3 alin. 2 din HG 215/2009, în cazul salariaților din instituțiile și autoritățile publice, prevăzute de art. 1 alin. (2) din ordonanța de urgență, se acordă o singură indemnizație de vacanță, sub formă de vouchere, în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație.

Salariații din instituțiile și autoritățile publice, prevăzute de art. 1 alin. (2) din ordonanța de urgență, sunt salariații instituțiilor publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, acordă, anual, în perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2026, vouchere de vacanță în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat.

Deci reclamanta, angajată al pârâtului Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” face parte din categoria salariaților la care se referă art. 3 alin. 2 din HG 215/2009, astfel cum arată și instanța de fond.

Mai departe, se reține că prima instanță invocă în susținerea acordării proporționale a tichetelor de vacanță dispozițiile art. 12 alin. 2 din Normele Metodologice aprobate prin HG 215/2009, care are următorul conținut:

Art. 12 - (2) Cuantumul acordat salariaților, alții decât cei prevăzuți la art. 3 alin. (2), sub forma voucherelor de vacanță se stabilește, în condițiile legii, de către angajatori proporțional cu perioada de exercitare a raportului de serviciu sau durata contractului de muncă, într-un an calendaristic.

Deci, de la aplicarea acestui text și implicit de la acordarea proporțională a voucherelor de vacanță cu durata contractului de muncă legiutorul a instituit o excepție, arătând că acest text legal se aplică altor salariați decât cei decât cei prevăzuți la art. 3 alin. (2), dintre care face parte și reclamanta.

Astfel, din interpretarea coroborată a prevederilor art. 1 alin. 2 din OUG 8/2009, a art. 3 alin. 2 și 12 alin. 2 din HG 215/2009 reiese că reclamantei i se aplică prevederile art. 3 alin. 3 din HG 215/2009, iar persoanelor cărora nu li se aplică acest art. 3 alin. 2 li se aplică art. 12 alin. 2 din HG 215/2009.

În alte cuvinte, persoanelor care pot beneficia de voucherele de vacanță instituite de OUG 9/2009 li se aplică fie art. 3 alin. 2 din HG 215/2009, fie art. 12 alin. 2 din același act normativ, aplicarea concomitentă, aceleiași persoane, a celor 2 texte reglementate pentru două ipoteze diferite fiind exclusă.

Or, dacă reclamantei i se aplică exclusiv dispozițiile art. 3 alin. 2 din HG 215/2009, cererea formulată de aceasta este întemeiată în tot, întrucât în cazul său nu este legiferată obligația de a fi acordate voucherele de vacanță proporțional cu timpul lucrat.

Dimpotrivă, art. 3 alin. 2 din HG 215/2009 dispune acordarea unei singure indemnizații de vacanță, sub formă de vouchere, în cuantum de 1.450 lei pentru un salariat, în limita sumelor prevăzute în buget alocate cu această destinație, ceea ce se respectă prin acordarea unui singur voucher în cuantum de 1450 lei, integral, aferent anului 2020.

În același sens sunt și dispozițiile Ordinului nr. 4.635 din 26 iunie 2020 privind stabilirea modalității de acordare a voucherelor de vacanță pentru unitățile/instituțiile de învățământ de stat, Ministerul Educației și Cercetării și alte instituții publice din subordinea acestuia, pentru anul 2020, care stabilește modalitatea de acordare a voucherelor de vacanță în anul 2020 în unitățile/instituțiile de învățământ de stat, Ministerul Educației și Cercetării și alte instituții publice din subordinea acestuia, fiind astfel incident în speță.

Potrivit art. 1 alin. (3) din ordin, beneficiază de vouchere de vacanță personalul încadrat în unitățile/instituțiile prevăzute la alin. (1), care a desfășurat activitate în anul 2020, indiferent de durata acesteia, inclusiv personalul pensionat/detașat sau aflat în situațiile prevăzute la art. 145 alin. (4) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Această dispoziție, emisă de ordonatorul principal de credite din sistemul învățământ, este clară și fără echivoc: cadrele didactice care au desfășurat activitate în anul 2020 beneficiază de vouchere de vacanță indiferent de durata activității desfășurate.

Interpretarea dată de prima instanță textului respectiv, coroborat cu alte texte legale din Ordinul 4635/2020 sau cu prevederi ale OUG 8/2009 sau HG 215/2009, nu este în spiritul și litera reglementării legale, care este, astfel cum s-a arătat anterior, clară și neechivocă, fără a necesita interpretarea sa în legătură cu texte care reglementează situații de drept distincte.

Reglementările invocate de prima instanță în susținerea necesității acordării proporționale a cuantumului voucherelor nu vizează acordarea voucherelor, ci restituirea lor către angajator în diverse ipoteze reglementate de lege.

Apelul declarat de pârâtul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” este nefondat.

În legătură cu problemele de drept ridicate în cauză s-a pronunțat ÎCCJ, prin decizia nr. 39/2017, dată de completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

În cuprinsul deciziei, ÎCCJ stabilește că spre deosebire de angajații din sectorul privat, care au doar o vocație la acordarea voucherelor de vacanță, pentru angajații din sectorul public este reglementat un drept la acordarea acestor beneficii, drept care poate fi exercitat în condițiile legii.

Condiția prevăzută de lege pentru ca salariații din sectorul public să beneficieze de vouchere de vacanță este înscrierea în buget de sume cu această destinație.

Odată înscrisă în bugetul aprobat o sumă cu această destinație, acordarea voucherelor de vacanță devine o obligație fermă pentru angajator, obligat să se preocupe de obținerea fondurilor necesare îndeplinirii acesteia.

Întrucât apelantul recunoaște că pentru anul 2019 a prevăzut în buget sume pentru acordarea de vouchere de vacanță, acestea fiind acordate salariaților instituției anterior angajării reclamantei intimat, criticile apelantului sunt nefondate, pârâtul fiind obligat să se preocupe de obținerea fondurilor necesare îndeplinirii obligației de plată a voucherelor pentru toți angajați și nu doar pentru o parte dintre aceștia.

Împrejurarea că reclamanta nu a fost înscrisă în centralizatorul întocmit inițial de pârât în vederea obținerii fondurilor nu poate fi imputată reclamantei și nu scutește pe pârât de obligația de a fi solicitat fonduri ulterior angajării reclamantei.

Totodată, împrejurările invocate de pârât privind nechemarea în judecată în calitate de pârâți a Inspectoratului Școlar și a Ministerului Educației în calitate de ordonatori de credite nu au legătură cu temeinicia pretențiilor reclamantei și nu pot conduce la exonerarea pârâtului de obligația de plată a voucherelor de vacanță, în condițiile în care pârâtul are calitatea de instituție angajatoare, iar acesta a prevăzut în buget sume pentru acordarea de vouchere de vacanță pentru anul 2019.

Din considerentele expuse, întrucât pârâtul a prevăzut în buget sume pentru acordarea de vouchere de vacanță, acesta avea obligația legală de a acorda efectiv vouchere tuturor angajaților, deci inclusiv reclamantei, apelul pârâtului urmând a fi respins ca nefondat.

Față de cele ce preced, apreciind că sentința primei instanțe se bazează pe o eronată interpretare a dispozițiilor legale, Curtea, în temeiul art. 480 alin. 2 Cod procedură civilă, va admite apelul declarat de reclamantul Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara, în numele și pentru membrul de sindicat Botea Oana Raluca, împotriva sentinței civile nr. 1361/2021 pronunțată de Tribunalul Hunedoara în dosar nr. 1171/97/2021.

Va schimba, în parte, sentința atacată în sensul că va admite în totalitate acțiunea formulată de reclamantul Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara în numele și pentru membrul de sindicat Botea Oana Raluca și va obliga pârâtul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” să acorde reclamantei Botea Oana Raluca o indemnizație de vacanță sub formă de vouchere de vacanță în valoare de 1450 lei, aferente anului 2019.

(continuarea deciziei civile nr. 673/2022 pronunțată în dosar nr. 1171/97/2021)

Va respinge ca nefondat apelul declarat de pârâtul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu împotriva aceleiași sentințe.

Fără cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

**În numele legii
D E C I D E**

Admite apelul declarat de reclamantul Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara, în numele și pentru membrul de sindicat Botea Oana Raluca, împotriva sentinței civile nr. 1361/2021 pronunțată de Tribunalul Hunedoara în dosar nr. 1171/97/2021.

Schimbă, în parte, sentința atacată în sensul că admite în totalitate acțiunea formulată de reclamantul Sindicatul Învățământ Preuniversitar Județul Hunedoara în numele și pentru membrul de sindicat Botea Oana Raluca și obligă pârâtul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” să acorde reclamantei Botea Oana Raluca o indemnizație de vacanță sub formă de vouchere de vacanță în valoare de 1450 lei, aferente anului 2019.

Respinge ca nefondat apelul declarat de pârâtul Liceul Tehnologic Agricol „Alexandru Borza” Geoagiu împotriva aceleiași sentințe.

Definitivă.

Pronunțată azi, 23.03.2022, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

Președinte,
Mirela Cătălina Pop

Judecător,
Adriana Grozav

Grefier,
Camelia Cosma

Red./tehnored.A.G./01.04.2022
C.C. 4ex/01.04.2022
Jud. fond Badistru Ella Cristina

